

(11) RO 126356 B1

(51) Int.Cl.
A01B 79/02 (2006.01)

(12)

BREVET DE INVENȚIE

(21) Nr. cerere: **a 2009 01075**

(22) Data de depozit: **22.12.2009**

(45) Data publicării mențiunii acordării brevetului: **30.08.2013** BOPI nr. **8/2013**

(41) Data publicării cererii:
30.06.2011 BOPI nr. **6/2011**

(73) Titular:

• INSTITUTUL DE
CERCETARE-DEZVOLTARE PENTRU
PROTECȚIA PLANTELOR,
BD.ION IONESCU DE LA BRAD NR.8,
SECTOR 1, BUCUREȘTI, B, RO

(72) Inventatori:

• OANCEA FLORIN, STR.PAŞCANI NR.5,
BL.D 7, SC.E, ET.2, AP.45, SECTOR 6,
BUCUREȘTI, B, RO;

• ILIESCU CONSTANTIN HORIA TEODOR,
ALEEA STĂNILEA NR.2, BL.H 12, SC.1, ET.2,
AP.12, SECTOR 3, BUCUREȘTI, B, RO;
• LAZUREANU CĂTĂLIN,
ȘOS.MIHAI BRAVU NR.297, BL.15 A, SC.A,
ET.7, AP.38, SECTOR 3, BUCUREȘTI, B,
RO

(56) Documente din stadiul tehnicii:
RO 109797 B1; CA 2485796 A1

(54) **PROCEDEU CONSERVATIV DE CULTIVARE ÎN ASOLAMENT
A PLANTELOR DE CÂMP, CU RISC REDUS DE ATAC AL
AGENȚILOR FITOPATOGENI**

Examinator: biochimist CREȚU ADINA

Orice persoană are dreptul să formuleze în scris și
motivat, la OSIM, o cerere de revocare a brevetului de
invenție, în termen de 6 luni de la publicarea mențiunii
hotărârii de acordare a acesteia

RO 126356 B1

Invenția se referă la un procedeu de cultivare în asolament a plantelor de câmp, cu risc redus de atac al agenților fitopatogeni, în special, al ciupercilor toxigene din genul *Fusarium*, care include măsuri de conservare a solului și este aplicabil în diferite combinații și succesiuni de culturi, atât în zona de câmpie, cât și în cea de deal/podis.

Sunt cunoscute o serie de procedee conservative de cultivare în asolament a diferitelor plante de câmp. Aceste sisteme de conservative au rolul de a ameliora, pe termen mediu, starea de fertilitate și de productivitate a solului, și de a limita impactul activității agricole asupra mediului (prin scăderea eroziunii solului și a spălării nutrientilor, în special, azot și fosfor, în acvifere și în corpurile de apă de suprafață). O primă caracteristică a procedeelor de agricultură conservativă este reducerea lucrărilor implicate în pregătirea patului germinativ și, în special, a arăturii adânci cu întoarcerea brazdei. Cea de-a doua caracteristică a acestor procedee este menținerea acoperită cu resturi vegetale și/sau covor vegetal a cel puțin 30% din suprafață cultivată (Coduri de bună practică de fermă, ICPA, 2006).

Procedeele conservative de cultivare a plantelor sunt mai puțin productive decât cele intensive, astfel încât soluțiile tehnice descrise în literatura de specialitate urmăresc menținerea profitabilității producției.

Cererea de brevet US 2009/024705 descrie un procedeu conservativ de cultivare a plantelor, care include: (i) o schemă de lucrări reduse ale solului; (ii) utilizarea unor cultivare de bumbac modificate genetic, cu rezistență la erbicide totale de tip glifosat; (iii) aplicarea secvențializată și numai pe rândurile însămânțate cu planta de cultură a două tratamente cu un erbicid total pe bază de glifosat și (iv) utilizarea unei culturi de protecție pentru menținerea acoperită a solului între ciclurile de vegetație ale plantelor cultivate în scopuri comerciale.

Brevetul UA 26695 prezintă un sistem cu lucrări reduse ale solului, în care este folosit un asolament scurt, cu două sole, rapiță de toamnă/grâu de toamnă. Asolamentul are avantajul de a include două culturi care nu au patogeni comuni, reducând astfel riscul fitosanitar.

Brevetul RU 2311012 descrie utilizarea unui asolament conservativ de tip floarea-soarelui - grâu, în care plantele de măzăriche de toamnă sunt utilizate ca muici viu între rândurile de floarea-soarelui. Se cultivă varietăți timpurii de floarea-soarelui, care sunt recoltate și apoi se cultivă grâu de toamnă.

Brevetele descrise mai sus nu corespund situației specifice României, în care culturile de cereale boabe (grâu, secară, orz, orzoaică, ovăz, porumb boabe) reprezintă 2/3 din suprafață cultivată cu plante de câmp (Anuarul Statistic, INS, 2008) și peste 80% din suprafață inclusă în schema unică de plăți pe suprafață (Programul Național de Dezvoltare Rurală, 2007-2013).

De asemenea, aceste brevete prezintă și dezavantajele uzuale ale sistemelor conservative și/sau cu lucrări reduse de cultivare a plantelor de câmp. Resturile vegetale, prezente în cantitate ridicată în orizontul superficial, definitorii pentru astfel de sisteme, mențin solul rece, reduc germinația plantelor de cultură și favorizează dezvoltarea agenților de dăunare (în special, buruieni și ciuperci fitopatogene cu spectru larg de gazde).

Brevetul RO 109797 B1 prezintă un procedeu de cultivare în asolament a plantelor de câmp, care corespunde specificului agriculturii predominant cerealiere, practicată în România. Asolamentul propus include porumb pentru boabe 50% sau 40% și o cereală păioasă 25% sau 40%. Procedeul descris înălță unul dintre dezavantajele specifice sistemelor conservative, pentru că asigură condiții optime de germinare a semințelor, de dezvoltare a plantelor cultivate și de combatere a buruienilor. În cadrul acestui procedeu, semănătul porumbului după grâu sau orz, în cultură dublă, se face direct în miriște. Când plantele de porumb ating o înălțime de 50...60 cm, se execută prașile mecanice, concomitent cu

formarea de biloane. Aceste biloane rămân intacte peste iarnă. În primăvara anului următor, se seamănă cultura principală de porumb pe vârful biloanelor, care se întreține cu prima prașilă, deplasând solul din bilon în rigolă. La a doua prașilă, se refac biloanele, care rămân peste iarnă. În anul al treilea, se seamănă soia pe vârful biloanelor rămase de la cultura principală de porumb din anul al doilea. Grâul din anul al patrulea se seamănă după soia în teren discutit.	1 3 5
Procedeul descris mai sus are dezavantajul de a favoriza dezvoltarea ciupercilor fitopatogene cu spectru larg de gazde, și mai ales pe cele toxigene din genurile <i>Fusarium</i> (ca de exemplu <i>F. graminearum</i> , forma perfectă <i>Gibberella zaeae</i> sau <i>Fusarium verticillioides</i> , forma perfectă <i>Gibberella fujikuroi</i>) și <i>Aspergillus</i> (ca de exemplu <i>Aspergillus section Flavi</i>), datorită prezenței masive a culturilor de cereale boabe și a resturilor lor vegetale. Aceste ciuperci toxigene din genurile <i>Fusarium</i> și <i>Aspergillus</i> au capacitatea de a se dezvolta atât pe țesuturile vii ale plantelor de grâu și porumb, cât și pe resturile vegetale de cereale boabe (grâu, porumb, orz, ovăz, secără, triticale). Succesiunea de culturi cereale de toamnă (grâu) - porumb sau porumb - cereale de toamnă (grâu), asociată prezenței masive a resturilor vegetale pe suprafața solului (neîngropate datorită eliminării unor lucrări de arătură adâncă) crește riscul de infecție a culturilor de cereale cu ciuperci toxigene din genul <i>Fusarium</i> . (Edwards, 2004, Influence of agricultural practices on <i>Fusarium</i> infection of cereals and subsequent contamination of grain by trichothecene mycotoxins Toxicol. Lett 153, 29-35; Miller, 2008, Mycotoxins in small grains and maize: Old problems, new challenges, Food Additives & Contaminants: Part A, 25, 219 - 230; Abbas et al, 2009, Ecology of <i>Aspergillus flavus</i> , regulation of aflatoxin production, and management strategies to reduce aflatoxin contamination of corn, Toxin Rev. 28, 142-153).	7 9 11 13 15 17 19 21 23
CA 2485796 A1 prezintă o combinație de antagoniști fungici/bacterieni, cuprinzând un antagonist fungic <i>Trichoderma virens</i> și un antagonist bacterian <i>Bacillus subtilis</i> var. <i>amyloliquefaciens</i> (<i>Bacillus amyloliquefaciens</i>) și utilizarea acestora pentru controlul agentilor patogeni de plante ca un agent de biocontrol, biopesticid sau biofungicid. Invenția constată, de asemenea, aplicarea combinației pe semințe, lujeri sau frunze, care duce la o creștere a dezvoltării plantelor. Este realizat controlul putrezirii tulpinilor și rădăcinilor cauzate de ciuperci, cum ar fi <i>Fusarium</i> , <i>Phythium</i> , <i>Phytophthora</i> și <i>Penicillium</i> în rosii, ardei, gazon, soia, floarea soarelui, grâu și porumb.	25 27 29 31
Infecția boabelor de grâu și porumb (în stadiile finale de formare) cu ciuperci toxigene din genurile <i>Fusarium</i> și/sau <i>Aspergillus</i> determină contaminare cu micotoxine (fusariotoxine; aflatoxine) a recoltei de grâu și/sau porumb și, implicit, contaminarea întregului lanț alimentar.	33 35
Datorită importanței problemei contaminării lanțului alimentar cu fusariotoxine, de exemplu (și în special cu DON, care depășește acum limita tolerabilă de ingestie zilnică, TDI, la grupele de risc nou-născuți/sugari și copii mici), Comisia Europeană a publicat o recomandare (2006/583/EC) asupra prevenirii și reducerii nivelului de contaminare cu fusariotoxine a cerealelor și a produselor pe bază de cereale. Această recomandare are ca scop să stabilească principii uniforme de conduită pentru toate statele membre UE, care trebuie luate în considerare atunci când se iau măsuri de limitare și control al contaminării cerealelor (șil în special a grâului) cu fusariotoxine. În acest document al UE, se menționează faptul că "Pentru ca aceste principii să devină efectivel trebuie ca, înainte de a le aplica, producătorii agricoli din fiecare stat membru să considere aceste principii generale prin prisma condițiilor locale, referitoare la culturi, climat, practici agrotehnice". Această problemă a fusariotoxinelor formate în timpul vegetației culturilor de cereale boabe este amplificată de situația specifică a României, în care aceste culturi (grâu, secără, orz, orzoaică,	37 39 41 43 45 47

ovăz, porumb boabe) reprezintă 2/3 din suprafața cultivată cu plante de câmp. Extinderea procedeelor agricole cu lucrări reduse ale solului și/sau conservative creează condiții și mai favorabile înmulțirii și extinderii ciupercilor fitopatogene toxigene.

Problema tehnică pe care o rezolvă inventia este de a realiza un procedeu conservativ de cultivare în asolament a plantelor de câmp, în care sunt incluse culturi de grâu și porumb, dar fără succesiuni de tipul grâu/porumb sau porumb/grâu, și în care sunt cuprinse măsuri agrotehnice de limitare a dezvoltării buruienilor și a ciupercilor fitopatogene, în special, a celor toxigene din genul *Fusarium*.

Procedeul conservativ de cultivare în asolament a plantelor de câmp, conform inventiei, este alcătuit din următoarele etape: discuire, cu disc greu, a solului, la 18...20 cm, efectuată în perioada 15..25 septembrie a primului an, urmată la 7...10 zile de o aplicare a îngrășămintelor complexe NPK sau PK și de o trecere cu freza pentru încorporarea îngrășămintelor; pregătire a patului germinativ după 12...15 zile de la arătura adâncă și însămânțare a unei culturii de grâu, la o densitate de 450...600 boabe germinabile/m²; întreținere și recoltare a culturii de grâu, inclusiv, a panielor; însămânțare direct în miriște, în a doua jumătate a lunii august din anul al doilea, a unei culturi de măzăre de toamnă, *Pisum sativus* subsp. *arvense*, la o densitate de 80...90 semințe germinabile de măzăre/m²; întreținere a culturii de măzăre de toamnă până la sfârșitul lunii martie/începutul lunii aprilie din anul al treilea; transformarea culturii de măzăre în mulci bioactiv prin tăvălugire, și tratare cu 900...1000 litri de suspensie care include un erbicid total pe bază de glifosat, aplicat în doză de 1,25...1,5 kg s.a./ha și o suspensie de 10⁵ ufc/ml *Bacillus amiloliquefaciens* B 165, număr de depozit NCAIM Budapesta B 001363; însămânțare a unei culturi de floarea-soarelui la o densitate de 5...5,5 semințe germinabile/m², direct în mulciul vegetal, la două săptămâni de la convertirea culturii de măzăre în mulci, prin folosirea unei mașini de semănat direct în miriște; întreținere a culturii de floarea-soarelui până la recoltare la sfârșitul mijlocul lunii septembrie din anul al treilea; tocarea a resturilor vegetale, urmată de o discuire cu grapa cu discul greu sau mediu, efectuată până la sfârșitul lunii septembrie; însămânțare a unei culturi de măzăriche de toamnă, *Vicia villosa*, la o densitate de 200...250 boabe germinabile/m², până la data de 15 octombrie; întreținere a culturii de măzăriche de toamnă până la începutul/mijlocul lunii aprilie din anul al patrulea; transformare a culturii de măzăriche în mulci bioactiv prin tăvălugire, și tratare cu 900...1000 litri de suspensie care include un erbicid total pe bază de glifosat, aplicat în doză de 1,25...1,5 kg s.a./ha și o suspensie de 10⁵ ufc/ml *Bacillus amiloliquefaciens* B 165, număr de depozit NCAIM Budapesta B 001363; însămânțare a unei culturi de porumb, hibrid mediu, la o densitate de 5...7 boabe germinabile/m², după 12...14 zile de la mulcire; întreținere a culturii de porumb până la jumătatea lunii mai, când se aplică o fertirigare cu 240...250 m³/ha, cu o doză de 60...80 kg/ha îngrășămintă complexă, care conțin 12...15% azot, 5...7% fosfor, 20...24% potasiu și 2..3% microelemente; întreținere, în continuare, a culturii de porumb și recoltarea acesteia, inclusiv, a tulpinilor de porumb, până la mijlocul lunii septembrie; arătură adâncă a solului la 22...25 cm, efectuată în perioada 15..25 septembrie, urmată la 7...10 zile de aplicarea îngrășămintelor complexe NPK sau PK și de o discuire efectuată cu grapa cu discul greu sau mediu; pregătire a patului germinativ după 12...15 zile de la arătura adâncă și însămânțarea unei culturi de rapiță de toamnă, la o densitate de 50...70 semințe germinabile/m²; întreținere a culturii de rapiță până la începutul lunii aprilie din anul al cincilea; aplicare, peste cultura de rapiță, a 18...20000 kg ameliorator de sol, care include cel puțin 10⁵ ufc/g ciuperci antagoniste *Trichoderma viride*, și discuirea cu disc greu și grăpă rotativă pentru mulcire și încorporare în sol, ca biofumigant, a culturii de rapiță, concomitent cu cea a amelioratorului de sol; pregătire a patului germinativ și însămânțarea unei culturi de leguminoase pentru

RO 126356 B1

boabe (soia, fasole, năut, linte), la o densitate de 55...60 boabe germinabile/m ² ; întreținere și recoltare a culturii de leguminoase pentru boabe; eliberare și pregătire a terenului pentru o cereală de toamnă, cu reluarea asolamentului.	1 3
Procedeul propus conform inventiei prezinta urmatoarele avantaje:	
- utilizează culturi „verzi”, de protecție în timpul iernii;	5
- asigură menținerea acoperită a cel puțin 30% din suprafața solului cu resturi vegetale, prin includerea în rotație a culturilor verzi de protecție în timpul iernii și prin folosirea procedeelor de afânare a solului care lasă resturi vegetale;	7
- include aplicarea unei arăturii cu întoarcerea brazdei la adâncime redusă, numai o dată la 5 ani, în această perioadă, terenul rămânând expus numai până la germinarea culturii de toamnă semăname;	9 11
- asigură realizarea unui management durabil al buruienilor prin utilizarea mulciului vegetal;	13
- include și alte măsuri biologice de limitare a răspândirii ciupercilor fitopatogene care sunt comune porumbului și grâului, prin biofumigare și tratarea solului cu antagoniști;	15
- evită succesiuni de culturi cu patogeni comuni, iar în singurul caz în care apare un astfel de patogen (succesiunea rapiță, cultură verde - leguminoase pentru boabe), pentru reducerea riscului de atac al ciupercilor care produc putregaiul alb (<i>Sclerotinia sclerotiorum</i> și <i>Sclerotinia minor</i>), s-a introdus s-a introdus o etapă de administrare a unui ameliorator de sol bogat în chitină, care determină dezvoltarea microorganismelor antagoniste ciupercilor producătoare de putregai alb și care include o tulpină înalt eficientă dintr-o astfel de ciupercă antagonistă din genul <i>Trichoderma</i> ;	17 19 21
- determină o scădere semnificativă a riscului erozional și de spălare a nutrienților și contribuie astfel la scăderea riscului de poluare a apelor freatici și de suprafață;	23
- permite o creștere a rezervei de apă, ca urmare a prelucrării mecanice reduse și a prezenței mulciului vegetal la suprafața solului (care reduce evaporarea de la suprafață);	25
- asigură fixarea biologică a unei cantități ridicate de azot atmosferic, datorită includerii în asolament a unor culturi leguminoase înalt fixatoare de azot, dintre care două (mazărea de toamnă și măzăricheea de toamnă) sunt încorporate în sol;	27 29
- structurează solul sub acțiunea culturilor verzi de protecție, îmbunătățind regimul apei și al aerului în sol, și reducând cerințele de irigație în zonele cu un climat mai uscat;	31
- intensifică activitatea microorganismelor humigene, sporește conținutul de materie organică în stratul de la suprafața solului și îmbunătățește astfel caracteristicile structurale și de lucrabilitate ale terenului agricol;	33
- contribuie la reducerea emisiilor de bioxid de carbon și de alte gaze cu efect de seră din sol, ca și la sechestrarea de lungă durată a carbonului în sol;	35
- stimulează activitatea biologică și diversifică micro/mezo habitatele, contribuind la sporirea biodiversității macro și mezofaunei terenurilor agricole;	37
- reduce timpii de lucru și necesarul de forță de muncă cu aproximativ 50%, datorită reducerii numărului de lucrări mecanice.	39
În continuare, se prezintă un exemplu de realizare a procedeului conform inventiei.	41
Exemplu. Culturile din asolament sunt amplasate în 4 sole. În primul an, grâul este în sola 1, leguminoasa pentru boabe este în sola a 2-a, porumbul este în sola 3 și floarea-soarelui în sola 4. În cadrul asolamentului, sunt incluse și trei culturi verzi de protecție în timpul iernii, rapiță de toamnă, măzăriche de toamnă și mazăre de toamnă, care se includ în solele 2, 3 și 4, după planta corespunzătoare cultivată în scop comercial. Culturile sunt apoi rotite în cadrul diferitelor sole. Structura asolamentului și succesiunea culturilor pe diferite sole este prezentată în tabelul 1. În primul an, pe prima solă, se efectuează o discuie	43 45 47

adâncă a solului la 18...20 cm, efectuată în perioada 15...25 septembrie, urmată la 7...10 zile de aplicarea îngrășămintelor complexe NPK sau PK și de o trecere cu freza pentru încorporarea îngrășămintelor. După 12...15 zile de la arătura adâncă, se pregătește patul germinativ și se însămânțează o cultură de grâu, la o densitate de 450...600 boabe germinabile/m². Se întreține și se recoltează cultura de grâu, inclusiv. paiele.

Tabelul 1

Structura asolamentului și succesiunea culturilor conform procedeului propus prin brevet

Nr. solă	Anul 1/5	Anul 2	Anul 3		Anul 4		Anul 5/1
I	grâu	mazăre	floarea-soarelui	măzăriche	porumb	răpită	legumi-noasă
II	răpită	legumi-noasă	grâu	mazăre	floarea-soarelui	măzăriche	porumb
II	măzăriche	porumb	răpită	legumi-noasă	grâu	mazăre	floarea-soarelui
IV	mazăre	floarea-soarelui	măzăriche	porumb	răpită	legumi-noasă	grâu

În a doua jumătate a lunii august din anul al doilea, se însămânțează o cultură de mazăre de toamnă, *Pisum sativus* subsp. *arvense*, direct în miriște, la o densitate de 80...90 semințe germinabile de mazăre/m². Înființarea timpurie a culturii de mazăre de iarnă, direct în miriștea de grâu, favorizează supraviețuirea peste iarnă a culturii de mazăre. Aceasta se întreține până la sfârșitul lunii martie, cel Tânăr începerea lunii aprilie din anul al treilea, când se transformă în mulci bioactiv prin tăvălugire și tratare cu 900...1000 litri de suspensie care include un erbicid total pe bază de glifosat, aplicat în doză de 1,25...1,5 kg s.a./ha și o suspensie de 10⁵ UFC/ml *Bacillus amiloliquefaciens* B 165, număr de depozit NCAIM Budapesta B 001363.

La două săptămâni de la convertirea culturii de mazăre în mulci bioactiv, se însămânțează direct în mulci o cultură de floarea-soarelui, la o densitate de 5...5,5 semințe germinabile/m², prin folosirea unei mașini de semănat direct în miriște. Se întreține cultura de floarea-soarelui până la recoltare la sfârșitul mijlocul lunii septembrie din anul al treilea.

Se toacă resturile vegetale, după care se aplică o discuie cu discul greu sau mediu, efectuată până la sfârșitul lunii septembrie. În patul germinativ astfel realizat, se însămânțează o cultură de măzăriche de toamnă, *Vicia villosa*, la o densitate de 200...250 boabe germinabile/m², până la data de 15 octombrie. Măzărichea de toamnă are o rezistență la iernare similară cerealelor de toamnă (cu care se și cultivă de fapt în cadrul borceagurilor de toamnă, deci o cultură însămânțată până la 15 octombrie supraviețuiește peste iarnă). Se întreține cultura de măzăriche de toamnă până la începutul/mijlocul lunii aprilie din anul al patrulea

Se transformă cultura de măzăriche în mulci bioactiv prin tăvălugire și tratare cu 900...1000 litri de suspensie, care include un erbicid total pe bază de glifosat, aplicat în doză de 1,25...1,5 kg s.a./ha și o suspensie de 10⁵ UFC/ml *Bacillus amiloliquefaciens* B 165, număr de depozit NCAIM Budapesta B 001363. După 12...14 zile de la mulcire, se însămânțează o cultură de porumb, hibrid mediu, la o densitate de 5...7 boabe germinabile/m², prin folosirea unei mașini de semănat direct în miriște. Rolul aplicării bacteriei *B. amiloliquefaciens* B165 este atât pentru limitarea fitopatogenilor, cât și de stimulare a creșterii și dezvoltării plantelor de porumb cultivate direct în mulciul vegetal.

RO 126356 B1

Se întreține cultura de porumb până la jumătatea lunii mai, când se aplică o fertirigare cu 240...250 m³/ha, cu o doză de 60...80 kg/ha îngrășăminte complexe care conțin 12...15% azot, 5...7% fosfor, 20...24% potasiu și 2..3% microelemente. Fără această fertirigare, în stadiile ulterioare de dezvoltare, plantele de porumb vor avea dificultăți în a-și asigura necesarul de substanțe nutritive, solul fiind afânat numai pe o adâncime mică, iar rezerva de apă din sol fiind redusă în condițiile din sudul României.

Se întreține, în continuare, cultura de porumb și se recoltează, inclusiv, tulpinile de porumb, până la mijlocul lunii septembrie din anul al patrulea. În perioada 15...25 septembrie, se face apoi o arătură adâncă a solului la 22...25 cm, urmată la 7...10 zile de aplicarea îngrășămintelor complexe NPK sau PK și de o discuie efectuată cu grapa cu discul greu sau mediu. Se pregătește patul germinativ după 12...15 zile de la arătura adâncă prin discuie și se însământează o cultură de rapiță de toamnă, la o densitate de 50...70 semințe germinabile/m².

Se menține cultura de rapiță până la începutul lunii aprilie din anul al cincilea; se aplică 18...20000 kg ameliorator de sol, care include cel puțin 10⁵ UFC/g ciuperci antagoniste *Trichoderma viride*, peste cultura de rapiță și se discuiește cu disc greu și grăpă rotativă, pentru mulcirea și încorporarea în sol (ca biofumigant) a culturii de rapiță concomitent cu cea a amelioratorului de sol. Se pregătește patul germinativ și se însământează o cultură de leguminoase pentru boabe (soia, fasole, năut, linte), la o densitate de 55...65 boabe germinabile/m². Se întreține și se recoltează cultura de leguminoase pentru boabe, iar apoi se eliberează terenul și se pregătește pentru o cereală de toamnă, cu reluarea asolamentului.

Operațiunile energo-intensive de arătură adâncă sunt prevăzute numai o dată în cei 5 ani în care se realizează acest asolament de culturi de câmp. Se aplică arătura adâncă numai după cultura de porumb. Prin această operațiune, se urmărește reducerea inoculului primar de ciuperci fitopatogene toxigene care iernează pe resturi vegetale și, în special, de *Fusarium graminearum/Gibberella zeae*. Aceste ciuperci fitopatogene toxigene produc atacuri devastatoare la cultura grâului, dar se multiplică activ și iernează mai ales pe resturi vegetale de porumb. Prin arătura adâncă inclusă în acest asolament, s-a urmărit, în afara efectelor agrotehnice benefice (ca de exemplu de creștere a capacitatii de reținere a apei în sol și de omogenizare a humusului în orizonturile superficiale ale solului) și îngroparea resturilor vegetale, și, în special, a celor de porumb. Operațiunea s-a realizat în punctul critic pentru dezvoltarea ciupercilor toxigene care infectează cerealele boabe, după desființarea culturii de porumb.

Succesiunile de culturi din cadrul asolamentului propus au o bună compatibilitate din punct de vedere agrotehnic și al cerințelor nutritive ale plantelor de cultură. În general, aceste succesiuni evită situația prezenței patogenilor comuni și asigură o rotație de 4 ani pentru floarea-soarelui (rotație care este corespunzătoare caracteristicilor noilor hibrizi de floarea-soarelui). În cazul succesiunii rapiță (cultură verde) - leguminoase pentru boabe, pentru reducerea riscului de atac al ciupercilor care produc putregaiul alb (*Sclerotinia sclerotiorum* și *Sclerotinia minor*), s-a introdus și o etapă de administrare a unui ameliorator de sol bogat în chitină, care determină dezvoltarea microorganismelor antagoniste ciupercilor producătoare de putregai alb și care include o tulpină înalt eficientă de ciuperci antagoniste din genul *Trichoderma*. Aceste ciuperci antagoniste au și un rol de inhibare a dezvoltării ciupercilor fitopatogene din genul *Fusarium*.

Încorporarea în sol a biomasei vegetale de rapiță determină un semnificativ efect biofumigant. Distrugerea masivă a țesuturilor vegetale pune în contact glucozinolații cu enzima care îi hidrolizează, mirozinaza. Prin hidroliza glucozinolaților, se eliberează (izo)tiocianatii, care au un efect de reducere a nivelului de ciuperci fitopatogene și de semințe de buruieni.

Asolamentul propus include o etapă de management ecologic al buruienilor, respectiv, acoperirea solului cu mulci vegetal format din biomasa de culturi verzi de protecție în timpul iernii, mazăre și măzăriche păroasă.

1 Biopreparatul cu *B. amiloliquefaciens* se obține prin condiționarea ca microemulsie.
 3 Se amestecă 10% biomasă de microorganisme (cu concentrație de 5×10^9 ufc/ml) cu 9...10%
 5 fosfat de tristirifenol etoxilat cu 16 moli etilenoxid, 2...3% alcool C₁₂₋₁₄ etoxilat cu 3 moli
 7 etilenoxid, 3% polietilenglicol, 4,5...5,5% sucroză, 4,5...5,5% carboximetilceluloză soluție
 9 apoasă 5%, 0,2% benzoat de sodiu, 30% solvent ecologic (esteri metilici ai acizilor grași
 se aplică.

11 Amelioratorul de sol care include cel puțin 10^5 ufc/g ciuperci antagoniste *Trichoderma*
 13 *viride* se obține prin bioconversia substratului epuizat de la cultivarea ciupercilor comestibile
 15 (*Agaricus* sau *Pleurotus*), printr-un procedeu care implică următoarele etape: trecerea
 17 substratului epuizat de la cultivarea ciupercilor *Pleurotus* într-un amestecător universal de
 tip malaxor cu palete sigma; adăugarea de superfosfat în proporție de 0,4...0,5% pentru
 normalizarea pH-ului și a conținutului de potasiu; inocularea cu 0,1% biomasă de
Trichoderma viride Td49; menținerea timp de 7...8 zile, amestecând cu o frecvență de o
 rotație pe oră.

19 În tabelul 2, sunt prezentate lucrările de protecție a plantelor, necesare în cadrul
 21 asolamentului propus. De menționat că, în cazul culturilor verzi de protecție în timpul iernii,
 care nu sunt valorificate comercial, ci se încorporează în sol, nu sunt prevăzute lucrări de
 protecție a plantelor.

Tabelul 2

Lucrările de protecție a plantelor necesare în cadrul asolamentului propus

Grâu după leguminoase pentru boabe	Floarea-soarelui după grâu și măzăre de toamnă	Porumb după floarea-soarelui și măzăriche de toamnă	Leguminoase pentru boabe după porumb și rapiță de toamnă
Tratamente uzuale la sămânță cu insecto-fungicide. Tratamente în vegetație cu insecticide, în funcție de dăunător și de atingerea pragului de dăunare. Erbicidare cu erbicide recomandate și fertilizare cu uree, dacă este necesar. Tratamente cu fungicide împotriva bolilor foliare, în combinație cu soluții de îngășăminte foliare.	Tratamente uzuale la sămânță Tratamente cu fungicide în timpul vegetației, eventual în combinație cu soluții de îngășăminte foliare cu microelemente. Prașile mecanice, dacă este necesar.	Tratamente uzuale la sămânță cu insecto-fungicide. Prașile mecanice cu cultivatorul, dacă este necesar	Erbicide aplicate la sol, încorporate prin discuire sau cu combinatorul. Erbicidare 1 în vegetație pentru combaterea buruienilor cu frunza lată. Erbicidarea 2 în vegetație, pentru combaterea buruienilor cu frunza lată și a buruienilor perene.

43 Procedeul descris prin brevet asigură conservarea solului și reduce impactul
 45 tehnologiilor de cultură a plantelor asupra mediului de cultivare în asolament a plantelor de
 47 câmp. În procedeul propus, sunt incluse culturi de grâu și porumb, dar fără succesiuni de
 49 tipul grâu/porumb sau porumb/grâu. Procedeul descrie măsuri agrotehnice de limitare a
 dezvoltării buruienilor și a ciupercilor fitopatogene, și are costuri mai reduse de protecție a
 culturilor comparativ cu sistemul intensiv uzual.

Revendicare

1

Procedeu conservativ de cultivare în asolament a plantelor de câmp, cu risc redus de atac al agenților fitopatogeni, **caracterizat prin aceea că** este alcătuit din următoarele etape: discuire cu disc greu a solului la 18...20 cm, efectuată în perioada 15...25 septembrie a primului an, urmată la 7...10 zile de aplicare de îngrășăminte complexe NPK sau PK și de o trecere cu freza pentru a încorpora îngrășăminte; pregătire a patului germinativ după 12...15 zile de la arătura adâncă și însămânțare a unei culturi de grâu, la o densitate de 450...600 boabe germinabile/m²; întreținere și recoltare a culturii de grâu, inclusiv, a pailor; însămânțare direct în miriște, în a doua jumătate a lunii august din anul al doilea, a unei culturi de mazăre de toamnă, *Pisum sativus* subsp. *arvense*, la o densitate de 80...90 semințe germinabile de mazăre/m²; întreținere a culturii de mazăre de toamnă până la sfârșitul lunii martie/începutul lunii aprilie din anul al treilea; transformare a culturii de mazăre în mulci bioactiv prin tăvălugire, și tratare cu 900...1000 litri de suspensie care include un erbicid total pe bază de glifosat, aplicat în doză de 1,25...1,5 kg s.a./ha și o suspensie de 10⁵ ufc/ml *Bacillus amiloliquefaciens* B 165, număr de depozit NCAIM Budapest B 001363; însămânțare a unei culturi de floarea-soarelui la o densitate de 5...5,5 semințe germinabile/m², direct în mulciul vegetal, la două săptămâni de la convertirea culturii de mazăre în mulci, prin folosirea unei mașini de semănat direct în miriște; întreținere a culturii de floarea-soarelui până la recoltare la sfârșitul mijlocul lunii septembrie din anul al treilea; tocarea a resturilor vegetale, urmată de o discuire cu grapa cu discul greu sau mediu, efectuată până la sfârșitul lunii septembrie; însămânțare a unei culturi de măzăriche de toamnă, *Vicia villosa*, la o densitate de 200...250 boabe germinabile/m², până la data de 15 octombrie; întreținere a culturii de măzăriche de toamnă până la începutul/mijlocul lunii aprilie din anul al patrulea; transformare a culturii de măzăriche în mulci bioactiv prin tăvălugire, și tratare cu 900...1000 litri de suspensie care include un erbicid total pe bază de glifosat, aplicat în doză de 1,25...1,5 kg s.a./ha și o suspensie de 10⁵ ufc/ml *Bacillus amiloliquefaciens* B 165, număr de depozit NCAIM Budapest B 001363; însămânțare a unei culturi de porumb, hibrid mediu, la o densitate de 5...7 boabe germinabile/m², după 12...14 zile de la mulcire; întreținere a culturii de porumb până la jumătatea lunii mai, când se aplică o fertirigare cu 240...250 m³/ha, cu o doză de 60...80 kg/ha îngrășăminte complexe care conțin 12...15% azot, 5...7% fosfor, 20...24% potasiu și 2...3% microelemente; întreținere în continuare a culturii de porumb și recoltarea ei, inclusiv a tulpinilor de porumb, până la mijlocul lunii septembrie; arătură adâncă a solului la 22...25 cm, efectuată în perioada 15...25 septembrie, urmată la 7...10 zile de aplicare a îngrășămintelor complexe NPK sau PK și de o discuire efectuată cu grapa cu discul greu sau mediu; pregătire a patului germinativ după 12...15 zile de la arătura adâncă și însămânțare a unei culturi de rapiță de toamnă, la o densitate de 50...70 semințe germinabile/m²; întreținere a culturii de rapiță până la începutul lunii aprilie din anul al cincilea; aplicare peste cultura de rapiță, a 18...20000 kg ameliorator de sol care include cel puțin 10⁵ ufc/g ciuperci antagoniste *Trichoderma viride* și discuire cu disc greu și grăpa rotativă, pentru mulcire și încorporare în sol, ca biofumigant, a culturii de rapiță, concomitent cu cea a amelioratorului de sol, pregătire a patului germinativ și însămânțare a unei culturi de leguminoase pentru boabe (soia, fasole, năut, linte), la o densitate de 55...60 boabe germinabile/m²; întreținere și recoltare a culturii de leguminoase pentru boabe; eliberare a terenului și pregătirea acestuia pentru o cereală de toamnă, cu reluarea asolamentului.

